

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/2/2019
Identifikačné číslo spisu:	3018200162
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3018200162.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti odsúdenému X. J. pre trestný čin znásilnenia podľa ods. 1 (1) zákona o sexuálnych trestných činoch z roku 2003 a iné na neverejnom zasadnutí konanom 28. mája 2019 v Bratislave o odvolaní odsúdeného X. J. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. decembra 2018, sp. zn. 2Ntc/9/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. odvolanie odsúdeného X. J. zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 13. decembra 2018, sp. zn. 2Ntc/9/2018, podľa § 17 ods. 1, ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) uznal na území Slovenskej republiky výrok o vine rozsudku Korunného súdu v Manchestri, zn. T20157229 z 1. septembra 2015 (ďalej tiež „rozsudok štátu pôvodu“), ktorým bol občan Slovenskej republiky X. J. uznaný vinným v bodoch 1) - 4) a 7) - 8) z trestného činu znásilnenia v rozpore s ods. 1 zákona o sexuálnych trestných činoch z roku 2003, v bodoch 5) - 6) z trestného činu napadnutia penetráciou v rozpore s ods. 2 zákona o sexuálnych trestných činoch z roku 2003, v bode 9) z trestného činu nezákonného uväznenia a v bode 10) z trestného činu hrozby zabitia v rozpore s ods. 16 zákona o trestných činoch proti osobe z roku 1861, ktorých sa dopustil tak, že

- 1) 5. apríla 2015 pri viac ako jednej príležitosti úmyselne penetroval svojim penisom vagínu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,
- 2) 5. apríla 2015 úmyselne penetroval so svojim penisom ústnu dutinu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,
- 3) 5. apríla 2015 pri viac ako jednej príležitosti úmyselne penetroval svojim penisom vagínu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,
- 4) 5. apríla 2015 pri viac ako jednej príležitosti úmyselne penetroval svojim penisom vagínu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,
- 5) 5. apríla 2015 úmyselne penetroval časťou svojho tela, menovite so svojim prstom vagínu S. X. za

okolností, že penetrácia bola sexuálneho charakteru, S. X. s ňou nesúhlasila a X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,

6) 5. apríla 2015 úmyselne penetroval časťou svojho tela, menovite so svojim prstom análny otvor S. X. za okolností, že penetrácia bola sexuálneho charakteru, S. X. s ňou nesúhlasila a X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,

7) 5. apríla 2015 pri viac ako jednej príležitosti úmyselne penetroval svojim penisom vagínu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,

8) 5. apríla 2015 pri viac ako jednej príležitosti úmyselne penetroval svojim penisom vagínu S. X., ktorá s penetráciou nesúhlasila, X. J. sa nerozumne domnieval, že S. X. súhlasila,

9) 5. apríla 2015 napadol a nezákonne a za spôsobenia zranení väznil a držal S. X. proti jej vôli,

10) 5. apríla 2015 bez zákonného ospravedlnenia hrozil S. X., že ju zabije s úmyslom, že menovaná S. X. by sa bála, že táto hrozba bude vykonaná.

Zároveň krajský súd podľa § 17 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí nahradil trestnú sankciu uloženú X. J. uznaným rozsudkom Korunného súdu v Manchestri vo výmere 16 rokov, ktorá pozostáva z odňatia slobody vo výmere osem rokov a z predĺženého dohľadu v komunite vo výmere osem rokov, trestom odňatia slobody vo výmere osem rokov, v ktorého výkone bude odsúdený pokračovať na území Slovenskej republiky podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku, ktorý bol odsúdenému X. J. doručený 13. februára 2019, podal tento 15. februára 2019 odvolanie. V jeho dôvodoch namieta, že bol porušený § 17 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorý hovorí o tom, aby uložená trestná sankcia nezhoršila postavenie odsúdeného a v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej sankcii. Tvrdí, že krajským súdom nahradená sankcia zhorší jeho postavenie a pridá mu ďalšie dva roky vo výkone trestu na Slovensku, keďže v Spojenom kráľovstve zákon o deportácii väzňov nemajúcich trvalý pobyt na jeho území hovorí, že budú prepustení na slobodu deväť mesiacov pred podmieneným prepustením; v jeho prípade v novembri 2019. V podstate z týchto dôvodov odsúdený X. J. žiada, aby bola vec preskúmaná ešte raz a rozsudok Slovenskej republiky zmenený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal na podklade uvedeného odvolania, ktoré bolo podané oprávnenou osobou včas, zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu totiž vyplýva, že odvolateľ je slovenským štátnym občanom a na základe príkazu k deportácii zo 7. novembra 2016, nadväzujúceho na uznaný rozsudok, má byť po vykonaní uloženej trestnej sankcie vyhostený na územie Slovenskej republiky. Tým je splnená základná podmienka uznania a výkonu rozsudku štátu pôvodu bez súhlasu odsúdeného podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí. Treba pritom uviesť, že v tomto prípade nebolo potrebné skúmať, či skutok, za ktorý bol odvolateľ štátom pôvodu odsúdený, je trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, keďže ide o trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou prevyšujúcou tri roky a justičný orgán štátu pôvodu ho v osvedčení označil priradením ku kategórii trestných činov - znásilnenie [§ 4 ods. 2, ods. 3, písm. ab) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí]. Žiada sa zároveň dodať, že označenie priradením k niektorej z kategórií trestných činov sa vždy vzťahuje na skutok (čin), pre ktorý bolo rozhodnutie štátu pôvodu vydané. Preto hoci je v rozsudku štátu pôvodu každý útok odsúdeného voči poškodenej právne kvalifikovaný samostatne, z pohľadu slovenského práva ide nepochybne o jeden skutok, ktorý napĺňa - ako správne uviedol už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku - znaky zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák., sčasti spáchaného v jednočinnom súbehu so zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. c) Tr. zák. Nepochybne tak ide o čin spadajúci do kategórie trestných činov znásilnenia.

Ďalej je potrebné uviesť, že proti odsúdenému nebolo pre ten istý skutok, ktorý je predmetom uznania a výkonu, právoplatne rozhodnuté slovenským súdom, pričom ani najvyšší súd nemá informáciu, že by proti odsúdenému bolo pre totožný skutok vedené konanie v inom členskom štáte, ktoré sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý už bol vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov štátu, v ktorom bol vynesенý. Odsúdený nie je ani vyňatý z pôsobnosti slovenských orgánov činných v trestnom konaní a súdu (§ 8 Tr. por.), podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nie je z dôvodu nedostatku veku v čase spáchania skutku, ktorý je predmetom uznávacieho konania, trestne nezodpovedný (§ 22 Tr. zák.) a výkon rozhodnutia nie je premlčaný, hoci na stíhanie predmetného trestného činu je daná aj právomoc slovenských orgánov (§ 4 Tr. zák.).

Osvedčenie a rozsudok štátu pôvodu, aj so zreteľom na ďalšie listiny predložené justičným orgánom štátu pôvodu, obsahovo navzájom zodpovedajú, pričom osvedčenie je dostatočným podkladom pre rozhodnutie o uznaní a výkone rozsudku štátu pôvodu. Z jeho obsahu zároveň vyplýva, že odsúdený sa osobne zúčastnil konania, ktoré viedlo k vydaniu uznávaného rozhodnutia, dĺžka výkonu trestnej sankcie, ktorá má byť (podľa stavu v čase doručenia osvedčenia) vykonaná, nie je kratšia ako šesť mesiacov a nezahŕňa opatrenia týkajúce sa psychiatrickej alebo zdravotnej starostlivosti alebo iné opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktoré nemožno vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky alebo na systém jej zdravotníctva vykonať. Napokon odvolateľ nie je, podľa predloženého spisového materiálu, na Slovensku aktuálne trestne stíhaný pre iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním a za taký trestný čin nemá ani vykonať trest.

Z uvedeného je zjavné, že v preskúmvanej veci nie je daný žiadny z dôvodov povinného odmietnutia uznania a výkonu rozsudku štátu pôvodu podľa § 16 ods. 1 písm. a) až l) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí.

Pokiaľ ide o dôvod odmietnutia uvedený v § 16 ods. 1 písm. m) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí v prípade, že nedôjde k dohode s justičným orgánom štátu pôvodu o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia a justičný orgán štátu pôvodu nevezme osvedčenie späť, treba v prvom rade uviesť, že súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že predĺženie doby trestu o osem rokov vo forme dohľadu v komunite nemožno v tomto konaní uznať a následne vykonať. Justičný orgán štátu pôvodu však s čiastočným uznaním rozsudku štátu pôvodu iba pokiaľ ide o výrok o treste odňatia slobody vo výmere osem rokov súhlasil, a teda ani tento dôvod povinného odmietnutia nie je v preskúmvanej veci daný.

K odsúdeným uplatnenej námietke najvyšší súd ďalej uvádza, že nahradením trestnej sankcie vo výmere 16 rokov, ktorá mu bola uložená rozsudkom štátu pôvodu a ktorá pozostáva z odňatia slobody vo výmere osem rokov a z predĺženého dohľadu v komunite vo výmere osem rokov, trestom odňatia slobody vo výmere osem rokov, v ktorého výkone bude odvolateľ pokračovať na území Slovenskej republiky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, nedošlo žiadnym spôsobom k zhoršeniu jeho postavenie, práve naopak. Treba zároveň zdôrazniť, že zákaz zhoršenia postavenia odsúdeného podľa § 17 ods. 4 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí sa týka trestnej sankcie z hľadiska jej druhu, dĺžky alebo spôsobu výkonu (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122/2014). Netýka sa však už rozhodovania o otázkach spojených s výkonom trestnej sankcie po odovzdaní odsúdeného Slovenskej republike, vrátane jeho prípadného podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, o ktorých rozhoduje súd výlučne podľa slovenského právneho poriadku. Slovenská republika totiž nestanovila, že pri rozhodovaní o predčasnom alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmienené prepustenie v istom stanovenom čase (čl. 17 ods. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii v znení rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009).

V tejto súvislosti najvyšší súd len pre úplnosť dodáva, že z osvedčenia vyplýva, že podľa práva štátu pôvodu môže odvolateľ požiadať o podmienené prepustenie (nemá nárok na podmienené prepustenie) po odpykaní dvoch tretín trestu odňatia slobody vo výmere osem rokov. Po odovzdaní Slovenskej republike sa tak bude nachádzať dokonca v lepšej pozícii, keďže podľa odpisu z registra trestov nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody a teda bude môcť požiadať o podmienené prepustenie už po výkone polovice uznaného trestu odňatia slobody vo výmere osem rokov [§ 66 ods. 1 písm. c) Tr. zák.].

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že odvolanie odsúdeného X. J. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.